

Warhol tenia raó

A la primera, i amb un candidat debutant, el PP ha recuperat la 'seua' tradicional majoria absoluta gallega. Els electors van acudir en massa a les urnes i van deixar clar que, per damunt de tot, Galícia és de dretes.

Fins i tot el PSdeG i el BNG han gaudit dels quinze minuts de glòria que ens pronosticà el genial Andy Warhol. Pot haver semblat una al·lucinació, sí, però l'esquerra ha governat Galícia, ha tingut els seus minuts de grandesa. I les dues darreres setmanes, les de la campanya electoral, els seus líders respectius s'han fet especialment famosos. 'O Presidente', Emilio Pérez Touriño, gràcies al seu cotxe oficial últim model i el seu despatx decorat luxosament, com ho estan tots els despatxos presidencials. I Anxo Quintana, gràcies a una imatge d'arxiu en què eixia, mar endins, navegant amb l'important empresari gallec Jacinto Rey, una d'aquelles trobades que tanta patxoca fan a l'amfitrió i al convidat.

En temps de crisi, el PP gallec n'ha tingut prou de brandar aquestes sump-tuoses instantànies per a reprendre el control de la Junta de Galícia. Tota la campanya electoral ha girat al voltant de les acusacions de balafament ves-sades pels populars i els seus mitjans afins. Ni socialistes ni nacionalistes no han sabut convèncer l'electorat per què calia continuar amb el *canvi*, un canvi que, a la seua primera (i única) legislatura, ha estat tan tímido que n'hi havia que parlaven de "fraguisme sense Fraga". L'executiu els cominava que les reformes en profunditat arribarien a partir del cinquè any... Potser desestimant que abans calia passar el *tràmit* de l'1 de març del 2009.

Pérez Touriño va desoir els cants de sirena que, de Madrid estant, li recomanaven d'avançar els comicis a la tardor del 2008. "Compte, que la crisi amenaça de valent", li xiuxiejava amb unes

enquestes amables a les mans el seu enemic íntim –ahora que paisà– José Blanco, però a 'O Presidente' –segons que apareixia als cartells electorals– se li encomanà l'esperit fraguista i considerà impossible que el jovenet Alberto Núñez Feijóo li prenguera el càrrec. Algunes veus del PSdeG li deien "sí, O Presidente", tot raonant que calia dotar de més cos l'acció de govern de la primera (i darrera, ves per on) legislatura. Com se'n podia sortir Feijóo, si el tot-poderós Fraga ja havia quedat 115.000 vots per sota de la suma PSdeG-BNG?

Victòria aclaparadora. Doncs Feijóo se n'ha sortit amb uns resultats extraordinaris. Amb una elevada participació, el 70,4% (el vot emigrant en reduirà la xifra final fins al 67%, una dada equiparable a la "gran mobilització" post-Nunca Más del 2005), el PP ha guanyat a 52 de les 53 comarques. I no sols això: manté la seua sòlida implantació al camp –tant a Ourense com a Lugo torna a superar en nombre de diputats la suma de PSdeG i BNG–, ahora que creix a la Galícia atlàntica, pispant un diputat pontevedrès al PSdeG –demarcació per què es presentava Touriño– i un de corunyès al BNG –circumscripció on encapçalava Quintana–, uns moviments que li permeten de no patir per l'escrutini d'un vot emigrant que afavorirà els socialistes. D'estar-ne 115.000 vots avall, el PP ha passat a superar de 10.000 la suma del bipartit. A sis de les grans ciutats gallegues –a totes, tret del Ferrol– el PP ha esgarrapat vots als partits del govern: els conservadors en guanyen vora 30.000, i el bipartit en perd prop de 40.000. Un fenomen que trenca la

tendència segons la qual el vot urbà gallec afavoria l'esquerra.

En efecte, els populars foraden aquest mite i, a més, s'enfronten a una situació ben curiosa, ja que governaran la Xunta però no cap de les grans ciutats. A totes mana l'esquerra, bé amb executius bipartits, bé en minoria. El PP, però, es frega les mans pensant en els comicis municipals del 2011, on podria fer seues, només que Feijóo s'hi implique una mica, les alcaldies de Vigo, Santiago, Ourense i Pontevedra, que avui els progressistes conserven d'aquella manera.

BNG, a la cruïlla. Els nacionalistes gallegos encaren un futur força menys optimista. L'interval de 17-18 diputats en què es va moure amb Xosé Manuel Beiras és història. La sensació era que ara Quintana, si no igualava aquelles xifres, sí que s'hi quedaria ben a prop. En canvi, els agredolços 13 escons

El líder del BNG, Anxo Quintana, passa per sota d'una pantalla en el moment que el candidat del PP, Alberto Núñez Feijóo, fa el seu discurs.

del 2005 encara han minvat més. Ara que el líder tenia les regnes d'un partit sempre convuls, ara que acabava de fer-ne cinquanta, segurament haurà de cedir el testimoni.

El resultat és pobre, sobretot tenint en compte que el reregust és d'ocasió perduda. El nacionalisme havia tocat poder i no ha reeixit a l'hora de penetrar a les àrees rurals, un dels seus grans objectius, ni tampoc no ha estat capaç de desempallegar-se de determinats fantasmes, com ara el de la llengua. El PP ha contraprogramat UPyD amb una suposada "imposició" del gallec, i el ben cert és que el discurs l'han comprat fins i tot allà on tothom ho és, de galaicoparlant. Els populars han fer veure que amb ells la llengua no era un problema, i que ara sí que ho és.

Toc d'atenció al PSOE. Si a can BNG es respira frustració, a la seu socialista federal, al carrer de Ferraz

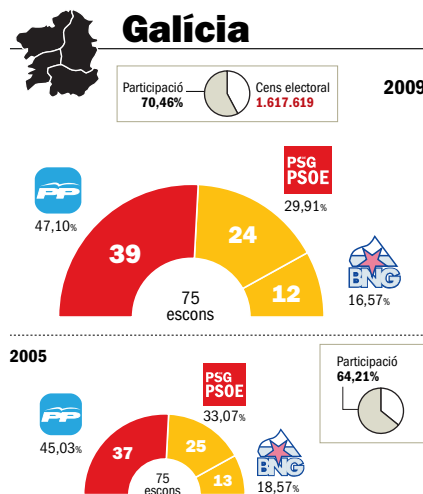
de Madrid, no es vivia un moment tan luctuós des que dos trànsfuges van impedir-los de governar la comunitat de Madrid el 2003. No esperaven el bac gallec, per molt que les enquestes d'última hora es feien ressò de

la campanya efectista del PP i de la molt pobra dels socialistes. I, pitjor encara, José Luis Rodríguez Zapatero n'és plenament responsable, perquè ha sovintejat la campanya gallega fins al punt de fer acte de presència, contra tot pronòstic, al miting de cloenda. Si ni tan sols ell no ha aconseguit salvar els mobles, què els queda? A Francisco Vázquez –estarà content, del Vaticà estant, de la desfeta del pacte amb el BNG?– José Bono i algú més, potser els queda resar perquè la crisi no arribi al cycle electoral 2011-2012. I a la resta, que no és poca cosa, rumiar amb qui poden aconseguir els set escons que els falten per aprovar les lleis al Congrés. Se'n distanciaran ara els dos diputats del BNG, després de la mala experiència del bipartit? Sense els seus vots i els del PNB, el panorama es presenta negre per als del puny i la rosa.

Pel que respecta estrictament al PS-deG, tenen quatre anys –només quatre?– per a lamentar allò que haurien pogut fer i no van fer. Per exemple, una Ràdio Televisió de Galícia (TVG) plural, com havien promès al programa electoral, amb un director escollit per dos terços del Parlament. O una llei que regule com cal la publicitat institucional, o una llei electoral que no sobrerepresente tant les comarques de l'interior... De temps per a rondinar, no els en faltarà.

Encara viu! Sí, Rajoy encara viu. Bona part de l'èxit del PP gallec és seu. Com va dir Núñez Feijóo la nit electoral, "ha treballat com un militant més", ha passat 11 intensíssims dies a Galícia, visitant més de 40 poblacions sense la companyia del candidat a la Xunta, per rendibilitzar esforços. Ha visitat O Barco de Valdeorras, Pedrafita do Cebreiro, Baralla... Municipis despoblats on la presència del número 1 del PP no era rebuda com la d'un actor de Hollywood, però gairebé. "Què hi fa aquest home, ací?", es deien molts.

Aquest home, aquell home de barba blanca i cabells negres que fa uns dies que visità Pedrafita do Cebreiro com un pelegrí més, també acaba de tenir els seus quinze minuts de glòria. Ja li està bé, després de més de cinc anys de calvari.

Victor Maceda